

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф- д-р Стефан Инатон Иванов, д.м.н.,

Катедра АГ – МУ – Варна

Рецензент съгласно Заповед №1610/03.07.2018г. на

Ректора на МУ - Плевен

Относно

Дисертация: „Значение и място на лапароскопията при лечение на генитален пролапс“, за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, научна специалност Акушерство и гинекология на д-р Стефан Ангелов Бузалов.

Въведение

Заболяванията на тазовото дъно са изключително често явление в гинекологичната практика и се увеличават в последно време с удължаване на живота при пациентките. Операциите за генитален пролапс се нареждат след операции като хистеректомия и цезарово сечение и достигат до над 20% в световен мащаб. Именно към тази изключително актуална, интересна и иновативна област се е насочил д-р Стефан Бузалов. Целта на новата хирургия е да създаде нова съединителна тъкан, която да замени разкъсаните връзки и прегради вместо да се опитва да затегне или зашие променения окачващ апарат. За тази цел д-р Бузалов използва синтетични мрежи или биологични импланти.

Кратки биографични данни

Д-р Стефан Бузалов е роден на 23.06.1960г. Той завършва Политехническа гимназия „Васил Левски“ – гр. Смолян през 1978г. Владее английски добре и руски много добре. От 1978г. до 1984г. учи в Медицински факултет – гр. Пловдив като придобива магистърска степен по медицина и професионална квалификация лекар. През 1991г. придобива специалност по Акушерство и гинекология в Медицинска академия гр. София.

През 2004г. придобива специалност по онкология в Медицински факултет, Тракийски университет – гр. Стара Загора.

От 1986г. до 1991г. работи като ординатор към МБАЛ „Проф. Стоян Киркович“ – гр. Стара Загора.

Д-р Стефан Бузалов работи като асистент, старши асистент и главен асистент от 1991г. до 2015г. От месец май 2014г. е свободен докторант към Катедра Здравни грижи, МУ – гр. Плевен.

От 1991г. до 2010г. д-р Бузалов работи към УМБАЛ – Стара Загора, ЕАД.

Д-р Стефан Бузалов работи като ординатор от 2007г. до 2010г. в клиника „Торакс“ – гр. Пловдив, АГ отделение – ординатор.

От месец юли 2010г. до сега д-р Бузалов работи в МБАЛ „Тракия“ ЕООД – гр. Стара Загора, АГ отделение, ендоскопска оперативна гинекология.

Провел е курсове по ехографска диагностика по колпоскопия, урогинекология, курс по оперативни гинекологични техники.

Членство в научни организации

Д-р Стефан Бузалов е член на Български Лекарски Съюз (БЛС), Българското Дружество по Акушерство и гинекология (БДАГ), Българска Асоциация по Онкогинекология (БАОГ) и Българска Асоциация по мининвазивна гинекологична хирургия (БАМИГХ).

Курсове специализации

Прави изключително хубаво впечатление курсовете и специализациите проведени от д-р Стефан Бузалов:

- **ESGE сателитен Workshop, 19.09.2011г.** от Mr. Andrew Kent (ESGE)
- **От А до Z Лапароскопски шевове**, Leuven, Белгия, 10 до 12.10.2012г. под ръководството на **Prof. Wattiez**
- **Лапароскопска колпосакропексия и миомектомия, 15.09.2017г.** Барселона под ръководството на **Dr. Pere Barri-Soldevilla**
- **Модерна хистероскопия (EAGS)**, Leuven, Белгия 27 до 29.11.2013г. под ръководството на **Dr. Rudi Campo**
- **Практически курс по TAIL-Hysterectomy, 4 до 5.07.2013г.,** гр. Баден, Швейцария
- **Нови насоки в оперативната хистероскопия, 17 до 18.04.2014г.,** Милано, **Prof. Stefano Bianchi**
- **Лапароскопски workshop** върху женска тазова хирургична анатомия, Барселона, 1-2.03.2013г.
- **Четирикратно посещение на курсовете на проф. Ватие (Vatiez) в** Страсбург (IRCAD) – 2011, 2012, 2013 и 2014г.

- Посещение на МУ – Плевен – 2009, 2010 I и II ниво лапароскопия

Преподавателска дейност

От 1991г. до 1996г. асистент към Катедра АГ, Медицински факултет на Тракийски университет – гр. Стара Загора. От 1996г. до 2000г. д-р Бузалов е старши асистент към Катедра АГ, МФ на Тракийски Университет – гр. Стара Загора.

Д-р Бузалов от 2000г. до 2015г. е главен асистент към Катедра АГ, МФ на Тракийски университет – гр. Стара Загора.

Основни области от научен интерес

Основната област на научен интерес е миниинвазивната ендоскопска хирургия. Други научни интереси са миомата на матката, овариалната ендометриоза, колпоскопски находки при HPV лезии на маточната шийка. Най-важният и основен проблем с който се занимава д-р Стефан Бузалов е съвременното хирургично лечение на пролапса на тазовите органи.

Научна продукция

Научната продукция на д-р Стефан Бузалов е изключително богата – 19 научни публикации като основните са от последните години.

Публикациите свързани с дисертационния труд са 3 на брой – приети под печат. Д-р Стефан Бузалов има 11 публикации в материали от научни форуми, а така също и 2 цитирани публикации.

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд на д-р Стефан Бузалов е много добре структуриран – общо 143 страници, литературен обзор 54 страници, цел – 1 страница, задачи – 1 страница, материал и методи – 2 страници, методи – 3 страници, собствени резултати и дискусия - 26 страници, изводи и приноси – 2 страници, приложения – 25 страници, литература 13 страници. Научният труд съдържа 53 таблици, 2 фигури и 33 собствен

снимков материал. Библиографията съдържа – 204 автора всички на латиница.

Статистически методи

Данните са обработени със **статистическия пакет SPSS.**

Приложени са: **дескриптивен анализ, вариационен анализ, графичен анализ, алтернативен анализ, точен тест на Фишер, непараметричен тест на Колмогоров-Смирнов и Шапиро-Уилк, Т-критерий на Стюдънт, непараметричен тест на Ман-Уитни и тест на Уилкоксон.**

Собствени резултати

В проучването са участвали **262 жени** със средна възраст **44,87 ± 11,04 години (37-80 години)**, с най-голям брой **163 (над 60 годишна възраст).**

Изводи от дисертанта

Напълно съм **съгласен с всички изводи** направени от дисертанта от този толкова **модерен, актуален и иновативен труд (на брой 12).** Искам да изтъкна някои от тях:

1. Използваните **лапароскопски техники за оперативно лечение** на гениталния пролапс имат следните предимства:
  - Запазване на **целостта** на влагалището
  - Физиологична **реконструкция** без напрежение
  - Намалена **следоперативна болка**
  - По-ниска честота на **рецидив**
  - Намалена **кръвозагуба**
  - **Кратък следоперативен престой**
  - **Бързо възстановяване**
  - Съхранява се **сексуалната активност** на жената
  - **Стандартизиране** на оперативната процедура
2. **LLS и LSCP** позволяват да се извършват **съчетани лапароскопски операции** при съпътстваща патология.
3. При **пролапс и стрес инконтиненция** се извършва **комбинирано оперативно лечение**

4. За да се намалят **рецидивите** е необходимо:
  - Да бъдат **фиксираны с меш** и трите отдела – **преден, среден и заден**
  - По възможност да бъде **съхранена матката или маточната шийка**
5. **LLS** е алтернатива на **LSCP** при пациентки:
  - **С обездитас**
  - **Труден достъп** до промоториума
  - В случай на **рецидив** на **LSCP**
6. При **рецидив** от **LLS** корекцията се извършва с **LSCP**
7. **Подходящ меш** за хирургия на генитален пролапс е изграден от **макропорест, монофиламентен, плетен полипропилен** с тегло до **60 г\см²**
8. **LLS** и **LSCP** значително намаляват **предоперативната симптоматика** и значително подобряват **качеството на живот следоперативно**

Приноси на дисертацията

Съгласен съм с всички приноси на дисертанта. От научно-теоретичните искам да изтъкна – **разработен е алгоритъм за лапароскопско лечение** при пациентки с **генитален пролапс**.

От научно-практическите:

1. **Създаден е входен документ** за изграждане на **база данни** за пациентки с **генитален пролапс**, включващ **24 показателя**
2. Проведено е **проспективно проучване**, включващо **262 пациентки с генитален пролапс**, оперирани в МБАЛ „Тракия“ – Стара Загора за периода от **м. януари 2012г. до октомври 2017г.**
3. Направен е **сравнителен анализ на периоперативните показатели** и са установени **предимствата на лапароскопската спрямо вагиналната хирургия при лечението на гениталния пролапс**
4. Проучени са **различните типове мрежи (mesh)** използвани за **оперативно лечение на гениталния пролапс**.

Заклучение

Познавам д-р **Стефан Бузалов** като **изключително съвестен, трудолюбив и иновативен колега**, работещ **прекрасно в екип**. Имам **отлични впечатления** от него и ще **разтичам на съвместна настояща и бъдеща**

работа в областта на научно-изследователската дейност, а така също и модерната лапароскопска хирургия.

Дисертацията му изцяло отговаря на правилника и наукометричните критерии и изисквания на МУ – Плевен, Катедра Здравни грижи.

Въз основа на гореизложеното с голяма вътрешна убеденост препоръчвам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват с положител вот за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, научна специалност Акушерство и гинекология на д-р Стефан Бузалов.

Изготвил:

Проф. д-р Стефан Иванов, д.м.н.

Катедра АГ – МУ - Варна